

Latweefchu Awises.

Nr. 41.

Zettortdeenâ 11. Oktoberi.

1862.

Awischnu sinnaſ.

Pehterburga. Keisera Generalu v. d. Lauenigu un 30 augustu wirſneekus ezehlis Kummiſſione, kaſ noſpreeduse, ka Kreewu kara-ſpehku buhtu ja-avgahda. Uſgahjuſchi, ka lihds ſchim gan bij labbi gahdahts par ſaldatu ahrigu buhſchanu un labbu apgehrbu, bet ne til labbi par wiinu pahrtiſchanu, un ka tadeht arri ſaldati naw til gohdigi turrejuſchees, ka peenahkaſ un wiſſadi apgrehlojuſchees. Kummiſſione tadeht pawiſſam grihb pahrtaiſht kara-wihru avgahdaſchanu ar prowjantu, apgehrbu un lohni ta, ka katrs ſaldats ſawu peenahkamu lohni un ko pats nopeln ar ſawu darbu, warretu pats paturrecht un pats avgahdatees, ka prowjants zittadi effoht jagahda un ka tad arri wirſneefeem leelaka lohne effoht jadabbu.

Widſemmê 12ta Septemperi 1 pehdu dſitſch ſneegs uſkrittis un 5 gradus fallis ta, ka labbiba gluſchi pee ſemmes peſſpeesta un maitata. Ohtra deenâ wehl ſneegs gullejis us laukeem. — Kurſemmê gan arri jaw ohtru reiſi ſneegu effam Oktoberi redſejuſchi, bet paldeems Deewam labbi warrejuſchi fanemt ſawus lauku-auglus, ko ſchehligs Deews ſchinni gaddâ til baggati dahwinajis, ka fenn gaddeem ne effam redſejuſchi til baggatu pſanjamu, wiſſuwairaf pee waſſarajas. Linni gan naw isdewuſchees, ir ſinini daudſeem noſalluſchi, bet auſas bijuſchas daſchâ weeta wihra leelumâ.

Warschawâ Keisera ſchehligi pawehlejis atkal eetaiſht uniwerſitetu, augſtu ſkohl, teem, kaſ mahzahs par daktereem un ſkohlſas kungeem. — Arri Lublines un Auguſtowas gubernementi wehlejis nozelt kara-teeſas un atkal teeſaht ar ſemmes teeſahm tadeht, ka tur meerigi palikluſchi.

Warschawa. Generalſ Riders, kaſ Warschawâ buhdams no ſlepſkawa bij ſaſchauts tappis un Wahzſemmê ahrſtejees, atkal pahrnahjis un nu eeſchoht mahjoht Odeſſâ.

Kreewuſemme. 1861mâ gaddâ no wiſſas walſts bij jadabbu 50 milj. rubl. galwas-naudas

un wehl bij 4 milj. 837 tuhſt. rubl. parradâ palikluſchi no galwas-naudas; bet nu 1861 gaddâ 319 tuhſt. rubl. wairaf galwas-naudas irr eemafajuſchi, jo zittas gubernementis us preekſchu maſfajuſchi. — **Sibiria** telegrawe jaw gattawa lihds Omſkas pilſatam un nahkofchâ gaddâ buhs gattawa lihds Irkutſkai. No turrenes paſte eet lihds Rihnas Keisera pilſatam Bekingam. — 1861 gaddâ no Rihnas atwedduſchi prezzi par 7½ milj. rubl. un no Kreewuſemmes us Rihnu wedduſchi par 4⅔ miljonu rubl.

Bruchſchu leelais landags naw padewees Miniſteru prahtam, kaſ gribbeja leelaku kara-ſpehku turreht un ſaldatus 3 gaddus deenastâ paturrecht, bet ne 2 gaddus, ka landags gribbeja nowehleht. Tad nu gan Rehninſch nozehlis kahdus no ſcheem Miniſtereem, bet atkal zittus ſtiprakus ezehlis un wiſſu landagu taggad atklaidis us kahdu laiku.

Sprantschu ſemme. Keisera Napoleons ar ſawu Keisereeni un dehlu Bjarriſe bij luhgti apluhkoht jaunus mohdes kuggi, ko kahds isgudrojis un lizzis taiſht. Robraukufchi par agri, kad kuggi wehl ne bij atnahluſchi ne taſ kungs nedſ wiinna laudis. Napoleons peegahjis pee irkla, kuggis ſahjis eet un pehſ kahda brihſcha uſſkrehjis us flinti un zaurumu dabbutis. Keisera nu til teeſham laidis us kraſtu un ar Deewa paligu isdewees no nahwes dſikâ juhâ isglahbtees.

Londone. La eisenbahne, kaſ taiſta appakſch ſchi leela pilſata, effoht gattawa un ſchinnis deenas ſahks braukt pilſata appakſchâ. Ne itt wiſs taſ zekſch, bet ſiklai 1 enliſchu juhdsi wiſſch eimoht appakſch ſemmes. Zekſch un ratti ar dedſnamu gaſu ta appaiſmoti, ka effoht gaiſch itt ka deenas laikâ.

Italia. Keisera Napoleons pahrnahjis no Bjarriſes, kur juhâ bij maſgatees, un wiſſi zerreja, ka nu klaufiſchoht wiſſas Italias luhgſchannas un no Rohmas nu liſſchoht iseet ſawam kara-ſpehkam, jeb ta darrichoht, ka Italia un

Bahwests warr palikt ar meeru; bet nekà! Wilzina scho leetu tàpat, kà libds schim darrijis. No Rohmas ne atkajpajahs, neds arri Rehninam nei Italeescheem wehle darriht, kà schee labpraht gribbetu darriht. Bahwestam un wiinna draugeem arri ne darra pa prahtam, kaut gan falka, ka scho apfargojht. Tà tad nu wiffi kurn un kaunojahs, un wezza Rehnina Prantscha draugi tàpat kà arri Garibalda draugi pa tam darbojahs un nemeeru zeff un pohsta darbus darra mallu mallàs tà, ka Rehnina Wiktora waldischanai un karee-spehklam darba papillam un deemschehl jukku jukkahm eet Italià! Ir Enlantè kaudis wiffur par to kurn, ka Napoleons Italiu tà apspeesch un schai jaunai walstei ne wehle faweenotees un stipriatees un ka Garibaldim tà irr darrijuschì pehz Napoleona gribbeschanas. Londone kahdà deenà leelà dahrsà bij sanahkuschì kahdi 80 tuhlfst. zilweki, kas Garibalda draugi, un tur farunnajusches par wiinu un par Italiu. Bet nu arri atnahjis leels pulks Bahwesta draugu (Zhreeschi), schohs wiffadi tirdinajuschì un spihstejuschì tik ilgi, kamehr iszhelees leels dumpis un fahkuschì plehstees un kantees. Tad nu polizijai darbs bijis tohs ischkirt un aisdsiht prohjam. — Garibaldis wehl flims fawà zeetuma nammà, bet dakteri falka, ka labbojahs un pehz kahdeem mehnescheem atkal buhschoht weffels. Kad wiinam atnessuschì to wehstu, ka Rehninsch wiinam atkaidis wiffu strahpi un atkaidihs brihwu, tad ne wahrdu ne effoht teizis. Effoht wehl noskummis un teizis, ka eefchoht atkal fawà masà fallinà Kaprerà dshwoht tà ka weffels tappis.

Amerikà eenaidneeku pulki tà tuwojusches, ka 2 weetas gan atkal buhs leelas kauschanahs. Ne isteizama fajuschana tur taggad wiffur, un schi baggata semme paliks par pohsta weetu, ja ne steigfees meeru derreht. Bet wehl ne finnas no tam. — **Mejikà** nu fanahl tee 60 tuhlfstoschi Sprantschi, ko Napoleons turpu nosubtijis. Tad nu ihstais karsch tur fahkfees, jeb ahtri meeru derrehà. —

Zelgawà atradda 16tà Septembei f. g. P. kungà fawà dahrsà ohtru reis zerrihnes krumus seedoschus. — Tàpat redseju preeksch 2—3 gaddeem Linder pagastà Oktobera mehnesi, kad jaw drufzin fneegs bij krittis, pihladscha (zehr-

aufschas) kohku, kam starp farlanajahm ohgahm dands seedu-kekharu bij.

Kaldabrunnas mahzitaja muischas tuwumà irr leepa, kas ar kahdu ohsolu irr kohpà fa-angufe. Kohks irr tik resns, ka diwi leeli wihri to knappi ar issteptahm rohkahm warr aplampt, un irr pilnais krohnis prett deenas-widdu no leepu lappahm un prett seemeli no ohsola lappahm.

Beste schinnis deenas nomirris ubbags, kas pahri par dewindesmit gaddeem bijis un to smukku kapitalu no 2800 gulischeem pamettis. — Id.

Londone. Kahds baggats seewischkis irr 6 tuhlfst. 250 rubulus preeksch tam dewis, lai Spanià, Madrides pilfatà, ezeff tahdu beedribu, kas par to gahda, ka lohpus tur nescheligì ne mohza. Spahneescheem tahda beedriba jo waijadsiga, jo tur duds reis par naidu rahda un skat-tahs, ka zilweki ar wehrscheem kausjahs, tohs dachadi kaitinadami un mohzidami.

Kursemme. Tai Stà Septembei nodedsa Grentschu Kalna-Muschku fainneeka rija. Sehnam firgus par metteenu dsennoht, ischchaujahs ugguns no falmeem un fahl degt. Schim un diwahm meitahm paleel kohti bail. Blandamees aiskfreij us istabu pehz fainneeka, lai nahkoht glahbt. Kamehr fainneeks ar puischeem atskreij, jaw wifs metteens degg un leesmas greeftos un juntà schaujahs. Tik ar leelu puhlinu firgus no peedarba israhwuschì. No kam ugguns zehlees, to ne warr skaidri sinnaht. Dohma, ka no isbirruscheem sehwek-lohzineem schi nelaine buhs nahkusi. —

Rihna. No Bekinges raksta, ka tas 7 gaddu wezz Sihneeschu Keisers kohti pahrgalwigs esfoht; tilko wiinu warroht peedabbuht, ka teem papihreem, ko tam ja-apstiprina, to walsts sehgeli usspeeschoht, un tad dudsreis pawiffam atschgar-nis darroht tà, ka papihri no jauna effoht janoraksta. Effoht arri us Bekingi nahjis, kur to tee augstalt Sihneeschu kungi apfweizinajuschì. Itkates preeksch wiina 3 reis zekus lahzijs un 9 reis libds semmei klannijees, tà ka pee tahs leelas apfweizinafchanas kahdas 2 stundas pagahjuschas. — Wai tai semmei, kur behrns walda! falka Deewa wahrds. —

Berlinè jaunskungs kahds, kas wiffu sawu naidu patehreis, ne warr leela leetus deht kahjam

wakkarâ mahjâs pahreet; bet nemm puhrmanni. Puhrmannis wedd jaunkungu us to weetu, kur tam mahjâs. Us zekka jaunskungo tillai atminnahs, ka naudas keshâ naw un ka mahjâ arri tufshi maffi. Râ lai nu puhrmanni atraida un tam algu atlihdina. Berlineeks leels gudrineeks! Tikko puhrmannis pee namma peeturr, sahl par ratteem mekleht un grant. „Kas jumâ iskrittis, jaunskungo?“ jautoja vhrmannis. — „Wessels dahlderis!“ atbildeja kungo; „bet ne kaisch neneeka, es tahlak eeschu ugguni wehjlukturi atnest un gan to dabbuschu.“ Bet pa tam, kad jaunskungo nammâ eegahja, puhrmannis fashauj sirgam un aieskreij prohjam, dohmadams dahlderis patâ rat-tôs atrast; — bet rau! sehns bija peekrahpts. Mahjâ pahrbrauzis gan rattus zaur zaurim ismelle, bet nekâ! dahlderâ naw un naw. C. F. S.

Ruhgshana un usmuddinaschana.

Warram preezatees, ka muhsu mihta Latweeschu tautina jo deenas jo wairak sapraschanâ, mahzibâ un gudribâ peenemmahs un naw wairs lihdsinajama tahdahm, kas muzzâ gukk un par spundi teek ehdi-nahts, bet tam, kas patâ jew barribu un usturefchanu pelnijahs. Warram arri preezatees, ka wezsee, tumschee mahni un spohku tizziba, kas parahda, ka zilweks wehl tohti mulkis, masumâ eet un prahligahm dahwanahm zekku taifa. Latweeschu tauta sahl jaw pamajam sawus behrna swahr-jinus nowillt un mestees jaunekka apgehrbâ. Jau-nekka labpraht dseed. Lai tad arri preezigi dseedam. Mihta dseefmu gribbam dseedah; jo muhsu gais-moschanas deenina aust — dauds tahlak wehl ne effam tappusch; — lai pee zitteem darbeem un skunstehm kerrahs tee, kam us to wairak lustes. Es palikschu ar gohdigeem balsu mihtotajem pee jautahm dseefminahm. Scheit gribbu no laizigahm, preezigahm dseefminahm jeb gohdigahm sin-gehm kunnah.

Starp Latweescheem atrohdahs jaw dasch mah-zihis wihrs, kas tautas brahteem no sawa gaischuma warretu list spihdeht, teem daschu mahzibu un usflubbinaschanu dohdams; bet wehl kas mas notizzis. Gan Latweeschu paschi pee tam wainigi, ka labpraht no saweem wezsee eeraddumeem ne gribb atstah tâ kâ wissas zittas tautas, ja tohs

arri kahds us tam usmuddina. Dascha nopelus tillai pehz winna nahwes tohp atsihts. — Muhsu puishchi un meitas wehl labpraht sawas wezjas, nosuhnojuschas singes dseed, kurras nebuht naw smahdejamas, ja tillai zittas preht gohdu un kounu ne buhtu. Schahdas tautu dseefminas un wirnu meldini ihsti tautas dabbu un prahtu israhda. Jaunas meldinas un dseefminas, kas dauds jauka-ki skann, retti kahds mahzahs un ar to daudsi aie-bildinajahs: kas tad tahs jaunas meldinas mahf dseedah un kam pee tam arri wakas; to tillai warr tee darriht, kam darba naw. — Mihtais draugs, wakas us to irr deesgan, kad ne wairak, tad pa fwehtdeenu pawakkarehm, kurras tillai dasch bes galla gukk, jeb ar zitteem uelahrtigeem darbeem wirnus pawadda. Gohdigu dseefminu dseedaschana irr beswainigs preeks, kas turklaht nekahdu naudu ne maksa, kâ zitti preeki, pehz kurreem daschureis behdas un flimmiba nahf. Bahf sawu „dseefmu wainagu“, jauku grahmatinu ar nohtim no zeen. Dignajes mahzitaja Weiricha is-dohtu, labbatâ un eij luhgt, lai tewim tahs eerahda, kas proht. Ir zittas singu grahmatinas Latweescheem ne truhft, jebchu kas gan tillai seeds preht zittu tautu singehm. — Kas gan to ne sinn, ka dseefminas darra firdi preezigu un garru eelihgsmo; wezju wezjahs tautas jaw dseedaschanu mihleja; ir muhsu Latweeschu daschadas Zahnu dseefminas, kâ arri gannu singes naw nule zehlu-schahs. Tapehz jauni kaudis, zekatees us tschallu dseedaschanu, beedrojatees pulzinds un neffet sawu balsi lihds teem putnineem un zittu tautu dseedata-jeem tam debbes Lehwan par gohdu un zitteem zilwekem par patikschanu! Ne kaunatees un ne bihtatees nemas no teem, kas kahdu singiti pehz nohtim dseedam dsirdejis, ar plaukstahm sidsams isfauzahs: Kas tad ta nu par singi! Lihri kâ Leis-chu nabbags dseed! — Ja mihtais draugs! Leis-chu nabbagi tewim irr preekschâ. Ne dohma, ka tahs raibas un lohzitas singes, kurras tu dseedi, labbaki skann. Klausers tillai kâ Leischi nabbagi mahf diwi balsis tohpâ faskandinah, ko tu ne mahli. —

Bet ko tad wehl juhs gaidet, kas jaw til tahf effet, ka warreet weeni paschi pa dseefminu zekku eet; woi tad gan wehl ne buhtu laiks kusitees?

Boi ne flann no tschakleem Wahzsemmes dseedata-
jeem un wehrn no Rihgäs dseedataju beedribas ta
jauka atbals libds juhsu ausim un firdim? — Nu
sinname, lam til beesas aufis, ka to wehl naw
dsirdejis, kas arri pee dseedaschanas naw derrigs;
jo tur wajag smalkas dsirdechanas. Zerru, ka
tahdu mas buhs. Tapehz juhs, kas paschi lab-
praht jaukas dseefminas gribbeet dsirdeht, pul-
zejatees arri kohpâ us dseedaschanu! Wehl to
lohti mas, kas dseefminu frohnischds sapulzeju-
schees; tapehz steidsatees juhs, kas effat nokaweju-
schees un ne nssat schahdas tahdas neeka aisdildi-
naschanas preekschâ, ka par tahlu weens no ohtra
dsihwojoht jeb wakkas naw zc. Sinneet, ka: wiss
e e f a h l u m s irr gruhts.

Luhdsu lai neweens scho luhgschanu un usmud
dinaschanu par kaunu ne nemm, — ne gribbeju arri
neweenam par mahzitaju buht, bet tiffai sawas doh-
mas un wehlechanohs sinnamu darriht — bet ar
labbu prahtu scho lappinu pee mallas leef, apnem-
damees ir no muhsu Latweeschu tautinas jauku at-
balsu leelâ pasaules meschâ list atskanneht. J. G.

Jaunas grahmatas.

Mupat pee J. W. Steffenhagen un dehla Zelgawâ
gattawa tappuse un dabujama

Wezza un jauna

Laika-grahmata

us to gaddu 1863. pehz Jesus peedsimschanas.

Ar bildehm puschkota.

Malka eeseeta 15 kap. f., ne-eeseeta 10 kap. f.

Pee Mahjas weefa drikketaja Ernst Plates pat-
labban palikka gattawa un turpat, lâ arri wiffas grah-
matu bohds dabujama

Widsemmes wezza un jauna

Laika-grahmata

us 1863scho gaddu, lam 365 deenas.

Ar dauds bildehm puschkota.

Schi laika-grahmata tahda patte raiba, lâ schinu
1862nâ gaddâ, ar wiffu, kas pee kalendera wajadfigs.
Peelikkunâ useesi wajadfigu sinnu brauzejeem pa to
Rihgas un Dinburgas dselsu-zekku, — un tad schohs
stahstus: 1) Labba atbilde. 2) Wiffweeglaka nabwe.
3) Tehwusemme labbaka (ar 5 bildehm). 4) Kanaâna
femme (ar 5 bildehm). 5) Râ sagkus ferr. 6) Prâb-
tigs-fapnotajs. 7) Gohdiga atbilde. 8) Rekrubts.
9) Gudrs wibrs. 10) Pazeetigs wibrs. 11) Labbi
wahrdi, kauni darbi. 12) Mulkiba. 13) Franz
Iguaz Karoffi. 14) Generata lungs Suworow.
15) Katram laifam sawi preeki (dseefma ar nohtehn).
16) Sinna pabr latwiskahm grahmatahm. — Schi
laika-grahmata tapat pee drikketaja pascha, lâ arri
jittas grahmatu-bohds eeseeta dabujama par 10 kap.
fudr., ne-eeseeta 7½ kap. fudr. Simts ne-eeseetas
malka 6 rubl. f. 3

Tikkunnu-grahmata

preeksch

brihwlaisteem semnekeem Kreewusemmé

irr Latweeschu wallodâ pahrtullota par 2 rubl. 25 kap.
fudr. dabujama pee

Danl. Minus,

Rihgâ, Kalku-eelâ Nr. 10.

Labbibas un prezju tirgus Rihgâ tai 6. Oktoberi un Leepajâ tai 6. Oktoberi 1862 gaddâ.

M a f f a j a p a r :	Rihgâ.		Leepajâ.		M a f f a j a p a r :	Rihgâ.		Leepajâ	
	R.	K.	R.	K.		R.	K.	R.	K.
1/3 Tschetw. (1 pnhru) rudsu 220 libds	2	30	2	20	1/2 puddu (20 mahrz.) dselses . . .	1	—	1	10
1/3 " (1 ") kweeschu 375 —	4	—	3	50	1/2 " (20 ") tabala . . .	1	25	1	50
1/3 " (1 ") meeschu 170 —	1	85	1	90	1/2 " (20 ") schah. zubtu galk.	—	—	—	—
1/3 " (1 ") ausu . 110 —	1	15	1	15	1/2 " (20 ") frohwa linnu	2	55	2	—
1/3 " (1 ") sirnu . 250 —	3	—	2	50	1/2 " (20 ") bracka linnu	1	50	1	20
1/3 " (1 ") rupju rudsu mit.	2	30	2	—	1 muzzu linnu fehllu . . . 7½ libds	15	—	10	—
1/3 " (1 ") bibdelet. 325 —	3	—	2	75	1 " silku 10 —	10	50	9	—
1/3 " (1 ") kweeschu mil.	4	—	4	—	10 puddu farkanas fahls	6	—	—	80
1/3 " (1 ") meeschu putr.	2	75	2	90	10 " baltas rupjas fahls	5	50	—	80
10 puddu (1 birkawu) feena . . .	4	—	3	—	10 " " smalkas "	5	50	—	80
1/2 " (20 mahrz.) kweesta 400 —	4	25	3	80					

Missiones

S i n n a s .

Nr. 20.

1862.

**Jannas sinnas par Leipzigas Luttera
missiones beedribas darbu
Riht-Indias semmē.**

(Stattees Nr. 19.)

3. Kā Madraſes draudse ſawu wezzu gannu Kremmeru ar leelu pateizibu atlaiduſi.

Eſſam jaw mihleem laſſitajeem ſennak ſtahtijufchi, ka muhſu Kremmeram wahjibas dehl bija japahrnahl us Bahjſemmi. Miſſionars Dederleins, kaſ Kremmeram par weetneeku palizzis Madraſe, rakſta, ziſ mihligi draudse no ſawa ganna irr ſchlihrufees. Seſtdeena, tai 12tā Janwari draudſes wezzakee Kremmeru bij luhguſchi, lai nahſ baſnizā; tur wiſſa draudse bija ſanahluſe. Baſnizas widdū us lahdā galda bija noliktas diwi pateizibas grahmataſ; un wehl taſ zittas leetas bija apjegtāſ ar baltu drahnu. Kad dſeefmu bija nodſeetajufchi un Deewu luhguſchi weens draudſes wezzakais laſſija, ko draudse tannis pateizibas grahmatāſ bija rakſtijufi; weena grahmata bij rakſtita us muhſu zeen. miſſiones preekſchneekeem Leipzīgā, un Madraſes draudse ar ſcho grahmatu pateize wiſſeem miſſiones draugeem, kaſ zaur Leipzigas beedribu 12 gadduſ to bija lohpuſchi; ohtrā grahmatā draudse pateiza Kremmera miſſionaram par ſawu uſtizzigu darbu, ar ko 12 gadduſ winnu bija gannijis us Deewa wahrda gannibahm. Kad taſ grahmatas bija iſlaſſijufchi, tad ohtrais draudſes wezzakais peegahja pee ta galda, kaſ baſnizas widdū bija un atſeſde to laſſatu; appaſſch laſſata gulleja weena ſlaisti ceſeeta puſebibbele taumſſkā wallođā un zittas mihleſtibas dahwanas, ko draudse miſſionaram dahwinaja. Kad Kremmers no baſnizas us mahjahm gahja, kaſdi draudſes lohjekli wehl lahdū dahwanu atneſſa: lahdā Indias augtu-lohka lellaru, pee ka bija auguſchi wairat

ka 100 augti, kaſrs augliſ 3 pirktu plattumā; tohſ augluſ ſauz par plantaneem, un irr weſſeligi un ſmekligi preekſch ehſchanas. To taſdu leelu lellaru gan weens patſ zilwekſ warreja pazelt us augſchu, bet retti kaſds to kaſduſ ſohſuſ warreja neſt. Un wehl pehdigā deenā, kaſ miſſionars jaw taiſſijahſ us kuggi eet, wehl kaſds draudſes wezzakais luhdſa pee wiſſa nahſt un kaſdas dahwantinas ſanemt; bija ſagahdajufchi miſſionaram ſudr. puſſſteni un miſſionara gaſpaſchai ſlaistu zeppuri. Nu mihteem laſſitajeem arri dohſchu laſſiht taſ pateizibas grahmataſ, ko Madraſes draudse bija rakſtijufi. Pirma grahmata bija ar to wirſrakſtu: zeenigam miſſionaram Kremmeram, un tā draudse bija rakſtijufi:

Zeenigam miſſionaram Kremmeram, ſawam uſtizzigam mahjitajam wiſſi Luttera tizzibas kriſtigi laudis Madraſes pilſatā ar paſemmibu rakſtijufchi ſcho grahmatu.

Zeenigs kungs! Juſh gandriſ 13 gadduſ muhſu ſtarpā to ſwehtu mahjitaja ammatu eſſat waldujufchi. Wiſſi to atſiſſtam, ka zaur juſu darbu mums irr daudſ preeka un dwehſeſ ſwehtibas rohkā tizzis; to mehſ ſchodeen ar preeku leezinajam. Juſh daudſ zilweku dwehſeſ pee pateeſibas atſiſchanas eſſat wedduſchi; juſh eſſat ar to darbojuſchees drohſchuſ grehziſneekuſ atgreest no winnu zeſkeem. Gan mihligi mahzidami, gan aſchi pahrmahzidami juſh to Deewa wahrdu ſwehtibu mums eſſat iſdallijufchi. Ar lehnibu un lehnprahtibu juſh daudſeem to ſchauru zeſku eſſat rahdijufchi; — un beſ tam juſh wehl daudſ nabbaga muhſu draudſes behrnuſ eſſat lohpuſchi un audſinajufchi. — Juſh nekad ne eſſat peeſuſſufchi muhſu behrnineeem mahziht katſiſmi un wiſſu, kaſ pee kriſtigas mahzibas peedert. Muhſu

dwehseku labbumu uszihrtigi mekledami juhs arri fawas meefas wesselibu effat saudejuschi, sewi paschus netaupidami. Kad ar sawu grehtu nitnibu juhs effam eekaitinajuschi, tad juhs to ar mihlestibu un lehnprahntibu effat panessuschi. Scho juhsu ustizzigu kalposchanu lai jums atmakfa Jesus, tas lauwa no Juhda zilts, ta fakne no Jessus, — mehs to ne warram atmakfaht. Tadeht mehs ne aismirssim sawa ifdeenischkiga luhgchanâ tam trihsweenigam Deewam atnest pateizibu, gobdu un slawu par wissu swehtibu, ko winsch zaur juhsu darbu mums peeschfihris.

Mehs arri no firde wehlejamees, ka Deews juhs, juhsu laulatu draugu un behrnus zekâ us tehwasemmi shehligi fargatu un wadditu. Lai winsch tad juhs atkal atwadda pee mums, un lai palihds, ka juhs no jauna sawu darbu muhsu starpâ warretu eefahlt strahdaht. Shehligois Deews lai dohd jums un juhsu laulafam draugam un behrneem wesselibu, spehtu un wissu labbu! — Woi naw preeks lassihht, tizzibas brahti mihlee, zil firsnigi schee atgreesti pagani pateizahs tam ustizzigam kalpam, kas Deewa wahrduš winneem slud-dinajis? — Ohtra pateizibas grahmata Indias atgreesti pagani Leipzigas missiones preekschnee-keem ta raksta:

Tehwi un labdarritaji!

Zaur zeenigu Leipzigas beedribas preekschneeku darbu un zaur missionaru ne-apnikluschu publinu missiones darbs muhsu widdu jo deenas augumâ aug, draudse anglus nese, labbojahs un isple-schahs. Trankebares missiones basnizas teefa daudi pee ta irr palihdsejusi, ka draudses irr nehmschees spehka. Skaidra Deewa wahrdu mahziba jo dilli fahf eesaknotees tizzigu tauschu firdis. Wahjus un nesaprattigus missionari schur un tur apmekle, winnus mahza un pahrmahza un pee Deewa at-greesch. Ar sawu uszihrtigu strahdaschanu missio-nari leeds wissai nitnibai eesaknotees muhsu drau-dses. Trankebares seminar-skohla muhsu behrni tohp skohloti Deewa atsihschanâ un wissadas der-rigâs mahzibas. Mehse zerrejâ, ka arri drille-taju nams, ko missionari taggad fahluschi zelt, mums daudi swehtibas atnessih, ka mehs un muhsu behrni warretu pee-augt swehta un derrigâ atsihschanâ.

Mehs luhdsam, juhs gribbetu arri us preekschu mums sawu paligu pasneegt, ka mehs nekad nepa-liktu nabbagi eesch tahm swehtahm mantahm, ko juhs mums atnessuschi, bet ka mehs warretu jo deenas jo baggatafi kluht; mehs no firde wehleja-meese ka Kristus wesselibu paliktu jo stipraka schinni semme, kas paganiskas tumshas pilna; mehs arri wehletohs, ka muhsu draudses nahktu tahdâ stipru-mâ, ka missionari warretu fahlt ar darbeem sawu pateizibu rahdiht. Tehwi un labdarritaji! Tas wissusinnadams Deews lai jums atmakfa wissu mihlestibu, ko juhs mums bes kahdas atmakfascha-nas effat pasneeguschi. Lai winsch juhsu dshwibu usturr, ka juhs wehl ilgi muhsu missionei un muhsu draudsehm warretu palihdseht; mehs arri no firde jums pateizam un luhdsam, Deews grib-betu jums to muhschigu dshwoschanu doht, un arri mums palihdseht, ka mehs winnâ faule lihds ar jums sawu Deewu warretu teikt un slaweht! Amen!

R. B.

Missiones-swehtki Birschumuischas basniza.

(Stattees Aw. v. Nr. 19.)

Behz schahs runnas wehl ohtra missionars Krone pazehlahs un zaur tultu runnaja ta: Sirdsmihlee brahti un mahfas eesch ta Kunga! Es tohti pree-zajohs, ka ir es juhsu missiones-swehtkos warru buht un us jums runnaht par teem leeleem pesti-schanas darbeem, ko tas Kungs pee paganeem strahda, un ihpaschi ar jums gibbu runnaht par to, ko esmu redsejis un peedshwojis. Tas Kungs man irr aisweddis us leelo Rihnas semmi Asia, kas wehl tahlaka nekâ Awrika. Schi semme irr leelu leela un tauschu peebahsta; prohti te dshwo 300 milj. zilweku. Kad ka tru deenu arri 1000 dwehseles atgreestohs pee kristigas tizzibas, tad to-mehr tuhst o fchu gaddu wajadsetu, lihds kamehr wissi buhtu atgreesti. Schee Rihnas laudis naw tahdi neganti un pawissam tumshî, ka zitti pagani, bet tee dshwo labbakas ehlas, teem irr leelu leele pilfati ar bohtehm, skohlahm, teefas-nammeem un wissuwairak stolteem un augsteem elkudeewu nam-meem. Kur ween tu flattees, wissas mallas pil-nas elkadeewu bilschu, wissi nammi, eelas, tilti ar teem irr ispuschkoti. Zehschu nu schee Rihnas laudis paschi turrah par gudreem un wissus swe-

schineekus par mulkeem un nefaprascheem, winni eelsch wiffahm garrigahm leetahm pawiffam nefapraschi un ar sawu lepnibu un paschu taisnoschanohs jo grubti pee-eetami nekâ zitti pagani. Winni dohma jaw wiffu padarrijuschî un par sawu dwehsetu pestifchanu gahdajuschî, kad tee saweem elkeem uppure. Arri patâ nabbagais atnefs tahdus uppure un kad zittas leetas naw pee rohkas, tad tas nemm apseltitu papihra gabbalu un tam usraksta kahdu luhgchanu; scho papihra gabbalu peelpippina pee feenas, stipri tizzedams, ka tas elkis scho luhgchanu paklausih. Tee arri taifa kahdas drehbes no tahda papihra un to fadedsina preeksch sawa elka, lai tam buhtu ar ko gehrtee. Mums missionareem tur wehl naw basnijas, tur laudis warretum fapulginaht Deewa wahrduâ klausih, bet pa eelahm un pilfata platscheem, sem kupla kohka, woi uskaphuschî us kahda namma leewina mehs sawu balsi pozekam un Kristus ewangeliumu fluddinajam. - Un tee laudis arri nahl klausitees, jo tee kahrigi ko jauna redseht un dsirdeht, bet atgreestees tee ne grihb. Tomehr lai arri buhtu rekti, dascha dwehsele atrohnahs, kas to wahrdu peenemm. Bija kahda pilfata, tur wehl nekahds missionaris ne bij bijis, kahds zilweks, kas sawu pahrtifchanu dabbuja zaur to, ka winsch teem preefereem kalpoja, teem palihdsedams pee uppurefchanas un to elkadeewa nammu apwaktedams. Schis zilweks bij dabbujis kahdas kristigas grahamatae rohkas, ko missionari bij islaiduschî pa laudim. Winsch tahs lassija un lassija un tahs swehtas mahzibas winnam pee firds kehrahs. Tad nu winsch atstahje sawu pilfatu un sawu elkadeewa nammu ar deenastu un patâ nabbags buhdams ar leelu gruhtibu tahfu zellu staigaja, lihds winsch nahze pee mums missionareem. Te winsch nu luhdsahs, lai mehs winnu pamahzam par to pestifchanas zellu. Un winsch til labbi nehmahs mahziba un til firsniigi tam Pestitajam peeteizahs, ka mehs to warrejam kristiht eelsch ta Kunga wahrda. Bet nu winsch ilgal arri ne gribbeja lawetees pee mums, bet firds winnu speede saweem tautas brahleem to preezas mahzibu fluddinah. Winsch lihds nehmahs no mums labbu pulku kristigu grahamatu un ar tahm nu atgreesehs atpakkat us sawu pilfatu. Te winsch nu sahze laudis mahzih. Gan no eesahuma wiffi winnu nizzinaja un isfmehta, bet

winsch par to ne behdaja un mahzija un fluddinaja ne-apnizzis to Kungu Jesu. Un ar laiku tee smehejeji un nizzinataji sahze atgreestees. Tee fapulsejahs ap winnu un nu zaur winnu mums laide grahamatu, firsniigi muhs luhdsiht, lai nahkam paschi un wehl labbal winnus pamahzam. Mehs atnahzam un ta dabbujam redseht, kas Kihnas semme wehl ne bij notizzis. Leels lauschu pulks muhs fanehme un klausija un peenehme muhsu mahzibu. Dands no teem mehs warrejam kristiht. Bet nu arri to paganu dusniba eedeggahs. Tee kristiti bij few us ustaisijuschî masu basnizinu, tur tee fanahze us Deewa luhgchanu un Deewa wahrdu klausifchanu. Te brihscham peefstehje tee pagani un to Deewa kalvoschanu aislaweja ar sawu trohtfni. Bet tas wehl ne bij gan. Tee eetaifija sawa starpa beedribu un eezehle karrogu, kurrâ usrakstija schohs wahrduâ: beedriba, kas grihb samaitaht wiffus swefchineekus un besdeewigus. Ta winni nu zehle leelu dumpi un faskrehje tohs kristitus samaitaht. Winni eelausehs basniza, fanehme tohs kristitus un tohs zittus gan atkal atlaide, bet paturreja winnu skohlneeku. Scho nu winni wiffadi mohzija grihbbedami winnu peespeest, lai atmett sawu tizzibu. Jo tee dohmaja, ja winsch, kas pirmahs scho tizzibu peenehmis, to atkal aisleegtu, tad tee zitti winnam paklausifchoht un arri tapat darrihchoht. Bet pawelti wiffas mohkas, pawelti arri wiffas apsohlfchanas. Tas mihtais Kristus mahzellis palikke nepakustinajams. Tad tee pagani winnu gallâ wedde pee uppes, tur winnam galwu nozirte un winna lihki eemette uhdeni. — Ta juhs redseht, mihtee tizzibas beedri, ka tas Kungs arri Kihnas semme pamohdina fewim dwehseles, kas gattawas winnam par gohdu arri sawu dshwibu nodoht. Al kaut tas Kungs muhs wiffus grihbetu pamohdinaht us tahdu tizzibu, us tahdu karstu mihlestitu! To luhdseht, mihtee draugi, luhdseht, ka ta tas wiffa pasaulê noteel, luhdseht, ka juhs pee ta warreet peepalihdseht. Bet luhdseht arri Deewu par mums missionareem, ka tas Kungs mums grihbetu palihdseht us muhsu zelleem un swehtih muhsu darbu winnam par gohdu. Teescham ta lai noteel! Amen.

Behz schahm runnahm, ar ko wiffas firdis bij pakustinatas, muhsu dseebataji atkal usnehme jauku dseesman us tschetrahm balsim, prohti to dseesmu:

„Al, Jerusaleme mohdees“. Al zil mihligi un swehti schi dseefmina atskanneja un sagrahbe wissu klauftaju firdis un tahs pajehle itt la debbesis preefsch ta Kunga waiga, muhs wissus pildidama ar swehtu ilgoshanu pehz tahs gohdibas, kas mums tur gaidama no ta Kunga scheligahm roshahm. — Pehz wehl ar ihseem wahrdeem uerunnaju draudsi, to missionaru mahzibas sanemdams un tad galla Birschumuischas mahzitajs draudsi ar altara dseefmu un swehtifchanas wahrdeem allaida. Draudse beidsot wehl dseedaja: „Nahz al debbesis tehtibt“ un jekods nomettusees un tehwa reisi noskaltijusi aisgahje. —

Schee bij muhsu pirmee missiones-swehtki. Lai tas Kungs nu dohd, ka tee ne paliktu tee beidsamee, bet ka nu ilgaddus atkol us tahdeem swehtkeem warretum fanahkt un atkal firds pomuddinaschanu un swehtibu jour teem dabhuht, ka tas swehtais missiones darbs arri zur mums wairojahs un spehzinojahs Jesum Kristum par gohdu, kas arri tohs paganus gribb peewest pee sawas muhschigas walfstibas. —

Galla wehl gribbu peeminneht, ka tas Kungs gan bij atwehtris par scheem swehtkeem sawu lauschu firdis un rohkas. Jo Wahzu missiones swehtkods Jehkabstatté draudse bij samettuse 84 rubl. fr. un Birschumuischa Latweeschu draudse 66 rubl. fr. pee kurreem wehl weens draudses lohzeckis peelikke 1 rubuli, ko paté ar sawu rohku Ahnam eedewe. La mehse pawissam warrejam winnam lihds doht simts un trihsdesmits rubulus. Schi nauda irr atwehleta preefsch weenas augstas skohlas, ko taggad Awriká gribb eetaisht, lai tur no pascheem teem melneem zilwekeem tee prahsigaki jauneki tiktu mahziti par draudses mahzitajeem. Lai Deems tas Kungs scho artawu baggati, swehti pee wisseem dewejeem un arri pee dauds paganu dwehselehm!

Gr.

Sluddinaschanas.

Jelgawá, manná kaschoku bohde prett Wahzu basnijai, tohy lehti pahrhohti garras willas Krimmes abdas un barankinu muppes. **H. Rubinstein.**

Tahdas meitas, kas gribb mahzitees smalku seewischku-darbu, ischubt un skrohdereschauu, warr la bbu mahzibu un arri kohrteli un apgabdashanu dabhuht Katrines eela, Grünfelda nammá **Nr. 19.** teescham prettim Ellejas Grahwan, pee seewischku skrohdereenes **C. Grünfeld. 2**

Wehrá leefama sinna.

Kad taggad reisu reisehm daschi to no mums pascheem fataisitu **kofschineka salwi** pallat taisijuschi us muhsu wahrdu, zur ko dauds laudis skahde nabuschischi, tad wisseem un katram, kas ihstu un labbu farkanu pehrwi gribb dabhuht, to padohmu dohdam, lai ar raksteem, woi arri paschi pee mums nahf. Tiklai par to pee mums pascheem fataisitu pehrwi mehse warram galwoht. — Pehrwe preefsch weenas mahzinas willas malka 30 kap. f.

A. un W. Wetterich, 3
apteeke prezis un pehrwis-bohdé, blakam Pehtera basnijai **Nr. 2.**

Kursemmes Kredita-beedriba

té isfluddina, ka schibs Kredita-beedribas faeeschanas weeta un tahs ishabas, fur wissa nauda pee winnas tohy eemalfata jeb no winnas ismalfata, taggad irr tai nammá, kas lihds schim peederrejis **Grahwan Bahlenam**, teescham prettim **Gimnasiumam** un kas taggad peeder Kursemmes Kredita-beedribai. **3**
Jelgawá, 28ta Septembei 1862.

Direkzionsrachts **Baron Medem.**
Sikretebis **C. Neumann.**

S i n n a.

Kuldigas lauku-lohpschanas beedriba té isfluddina, ka **15ta Oktoberi** schinni gadda **Kuldigá** buhs **semneeku sirgu rahdischana** preefsch Niesputtes un Kuldigas wirspilskunga-teefas apzuka. Pehz waldischanas pawehleschanas tiklai tahdas sehwees un tahdi ehreki warr dabhuht nospreeschamu gohda-malku, kas no 2tra lihds 4tam gaddam un no 4ta lihds 6tam gaddam wezzi, arri tiklai tahdas sehwees un sirgus warr west pee rahdischanas, ko semneeki paschi audsinajuschi un par ko tee, kas atwedd, warr parahdiht attestati no peederrigas pagasta-teefas, kas no muischas-waldischanas — jeb pee Krohna-laudim no aprinkawaldischanas apleezinatas un appakshrafftitas tapuschas.

Kuldigá,
tanná 13. Septemb. 1862.

J. Schiemann,
Kuldigas lauku-lohpschanas beedribas **Presidents.** 1

S i n n a.

Paldeews, zeen. Subhates draudse, par 5 rubl. preefsch Missionareem.

S—3.